

Козар Дмитро Костянтинович
аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Нинішній стан дорожнього руху в Україні можна оцінити не надто оптимістично, зважаючи на відносно низькі оцінки безпеки, швидкості переміщення, структури, стану та інфраструктури автомобільних шляхів, структури та стану рухомого складу, інформаційного забезпечення дорожнього руху, рівень співпраці між адміністративними органами, суб'єктами господарювання та учасниками дорожнього руху. Транспортний засіб – невід'ємна частина сьогоденного суспільства. Сьогодні практично всі користуються таким матеріальним благом, як автомобіль.

Очікуваним результатом діяльності із забезпечення безпеки дорожнього руху є зменшення кількості загиблих, економічних втрат від дорожньо-транспортних пригод, покращення транспортної культури та дисципліни, впевненість учасників дорожнього руху у їхній безпеці, зменшення соціальної напруженості в суспільстві від великих втрат через дорожньо-транспортний травматизм тощо [1, 58]

Важливою запорукою підвищення ефективності безпеки дорожнього руху є імплементація позитивного зарубіжного досвіду. Досягнення максимального, за світовими мірками, рівня дорожньо-транспортної безпеки – дуже складна задача, котра потребує величезних зусиль, цілковитої самовіддачі, істотних ресурсних затрат. Ґрунтовний аналіз зарубіжного досвіду діяльності підрозділів поліції у забезпеченні безпеки дорожнього руху дозволяє чітко визначити галузеві пріоритети, уникнути повторення чужих помилок і прорахунків, обирати апробовані та найбільш дієві засоби досягнення стратегічних цілей, точно передбачати наслідки їх застосування.

Не зважаючи на всю очевидність даного твердження, світовий досвід забезпечення безпеки дорожнього руху повинен стати пріоритетним у визначенні шляхів удосконалення зазначеного напрямку.

Розділяючи думку О.В. Сапронова, слід зазначити, що система та механізми забезпечення безпеки дорожнього руху в розвинених зарубіжних країнах (зокрема країн ЄС, США та Японії) значно переважають відповідну систему та механізми в Україні. Враховуючи те, що Україна обрала саме західну модель розвитку суспільства та економіки, тому досвід указаних країн є для нас особливо цінним. Відповідно, основним взірцем, моделлю та робочим матеріалом для створення ефективної системи та механізмів забезпечення транспортної безпеки в Україні має стати досвід провідних зарубіжних країн. Разом із цим необхідно врахувати і українські реалії, менталітет та правосвідомість. Зокрема, необхідно враховувати хронічний дефіцит бюджетних коштів в Україні, низький рівень правосвідомості її населення, великий обсяг застарілих транспортних засобів і споруд в експлуатації на її території, стан дорожнього покриття тощо. Крім того, потрібно взяти до уваги, що діяльність розвинених країн у сфері забезпечення транспортної безпеки не завжди була успішною. Необхідно вивчати не лише позитивний, а й негативний

зарубіжний досвід, щоб уникнути помилок, які вже мали місце. Тобто ми можемо уникнути чужих помилок і скоротити шлях досягнення високого рівня безпеки дорожнього руху. [2, 97-98]

Досвід країн Європи вказує на існування цільових програм, як розроблені для забезпечення належного рівня безпеки дорожнього руху, зменшення травматизму та аварійності на дорогах, удосконалення діяльності правоохоронних органів тощо. Крім цього не стоять осторонь і великі концерни які задіяні у виробничому процесі (пов'язаному з автомобілями). На такому рівні також розробляються за запроваджуються комплексні програми із забезпечення безпеки учасників дорожнього руху.

В окремих країнах (Великобританія, Австрія, Нідерланди, Швейцарія, Швеція) існують національні програми із науково-технічного забезпечення безпеки дорожнього руху. Сутність яких полягає у використанні новітніх досліджень науки і техніки у забезпеченні дорожньої безпеки.

Досвід Швейцарії взагалі можна вважати взірцевим, адже ця країна є загально визнаним центром міжнародної політики безпеки дорожнього руху. Саме тут розташовані штаб-квартири авторитетних універсальних структур, які опікуються проблемами транспортної безпеки: Європейського Союзу, Всесвітньої організації охорони здоров'я ООН, Європейської комісії міністрів транспорту та інших. Саме тут проходять визначні галузеві форуми. Саме тут "народжуються" більшість міжнародних угод, декларацій, стратегій, правил, норм і стандартів з питань безпеки дорожнього руху.

Підсумовуючи аналіз зарубіжного досвіду забезпечення безпеки дорожнього руху, варто зазначити таке. Поза всіляким сумнівом, ефективність галузевої політики великою мірою залежить від соціально-економічних процесів. Чим продуктивніша національна економіка, чим вищий її ресурсний потенціал, тим більше у влади можливостей для вирішення питань транспортної безпеки. Утім, результативність економічної системи, це хоч і важливий, але далеко не єдиний фактор, яким визначається стан безпеки дорожнього руху.

Безперечно, використання зарубіжного досвіду забезпечення безпеки дорожнього руху, з врахуванням українських реалій, дасть змогу удосконалити транспортну та правоохоронну систему, як на регіональному так і на загальнодержавному рівні. При цьому необхідно враховувати позитивний досвід високо розвинутих країн, сучасні досягнення науки і техніки, не залишаючи поза увагою і ті помилки які були допущені цими країнами у формування цілісної системи забезпечення безпеки дорожнього руху.

1. Пилипів Р. Новий формат адміністративно-правового регулювання безпеки дорожнього руху // *Jurnal uljuridicnațional: Teorie și practică*. 2016. Nr. 2/1 (18). P. 57–61. – Режим доступу: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/2/part_1/13.pdf

2. Сапронов О. Використання зарубіжного досвіду державного регулювання у сфері забезпечення транспортної безпеки України // *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України*. 2009. Вип. 2. С. 96-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadu_2009_2_13.

3. Микулець В.Ю. Інформаційно-правові засади забезпечення безпеки дорожнього руху: міжнародний досвід // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2014. № 10-2, том 1. С.100-103 - Режим доступу: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc10-2/part_1/30.pdf.